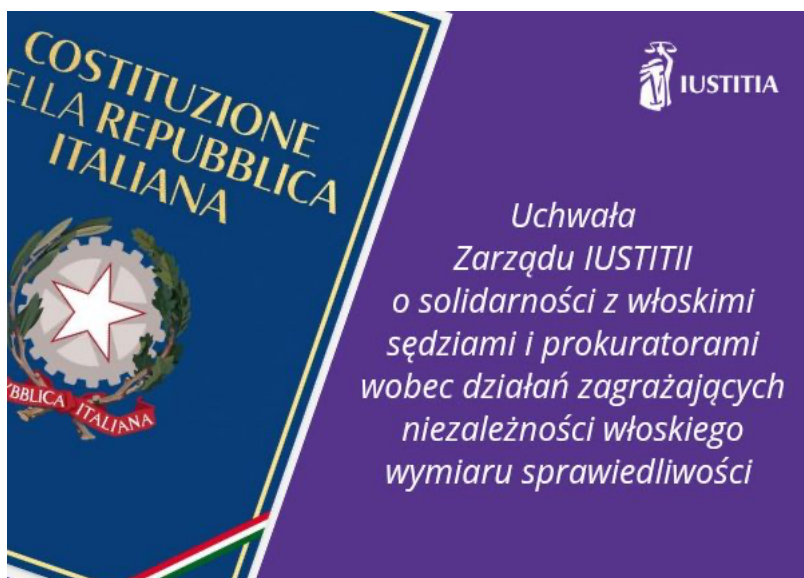




Zarząd Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” wyraża głębokie zaniepokojenie kierunkiem, w jakim władza wykonawcza i ustawodawcza we Włoszech próbują narzucić zmiany konstytucyjne dotyczące organizacji wymiaru sprawiedliwości.

Należy podkreślić, że włoska Consiglio Superiore della Magistratura była w swojej strukturze i sposobie wyboru członków punktem odniesienia przy ustanawianiu rad sędziowskich w nowych demokracjach po 1989 r., w tym w Polsce. Rozwiązania zawarte w Konstytucji Włoch realizowały w tym zakresie wszelkie wytyczne instytucji europejskich, w szczególności Rady Europy.

Postulowane zmiany – w tym przypadkowy wybór członków–sędziów rady w drodze losowania, a nie w powszechnych wyborach sędziowskich – w sposób oczywisty osłabiać będą tę instytucję jako gwaranta niezależności sądów.

Odejście od przyjętego w powojennych Włoszech jednolitego statusu sędziów i prokuratorów stwarzać będzie poważne ryzyko utraty przez prokuratorów niezależności i skuteczności. Doświadczenia polskie pokazują, jak niebezpiecznym narzędziem jest upolityczniona prokuratura.

Kompetencje dyscyplinarne przekazane mają być nowej instytucji - Wysokiemu Sądowi Dyscyplinarnemu, posiadającemu jurysdykcję w pierwszej instancji oraz w postępowaniach odwoławczych od własnych decyzji, a którego skład również będzie w dużej mierze oparty na losowości. Wraz z upolitycznionym sposobem wyboru ławników do tego sądu, przyjęte założenia przypominają rozwiązania wprowadzone w Polsce w 2018 r. w związku z utworzeniem Izby Dyscyplinarnej.

Żadna z proponowanych zmian nie doprowadzi do usprawnienia wymiaru sprawiedliwości; przeciwnie – stworzą one poważne ryzyka dla praworządności i praw obywateli.

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” wyraża pełną solidarność z włoskimi sędziami i prokuratorami, którzy mimo kampanii delegitymizacji i zastraszania, nie ustają w wysiłkach na rzecz obrony niezależności sądownictwa powszechnego, wykonując swoje obowiązki z uczciwością i poszanowaniem konstytucyjnego mandatu. Obrona niezależnych sądów w takiej sytuacji jest powinnością sędziów i staje się elementem ochrony praw wszystkich obywateli.

Ze szczególnym zaniepokojeniem odnotowujemy, że ataki na włoskie sądownictwo nie są zjawiskiem odosobnionym, lecz częścią globalnej tendencji do cofania się demokracji i autokratyzacji, która zagraża filarom praworządności w kolejnych krajach europejskich.

Przypominamy, że niezależność sądownictwa jest fundamentem demokratycznych ustrojów prawnych oraz kluczową gwarancją równowagi władz – sądowniczej, ustawodawczej i wykonawczej. Jej naruszenie godzi bezpośrednio w ochronę praw jednostki, a także w podstawowe wartości, na których opiera się Unia Europejska i Rada Europy.

